

Achterdeurkes. Een gedicht uit 1864 in het Overbetuws dialect van J.J. Cremer (1827-1880).

De wereld is iedet en proalziek altied,
Moar iedel en proalziek is Janboer niet:
Iedelheid der iedelheên en niks van weerde,
Zoo sprêkt ie, as Soalemo ien 't vet der eerde.

Och zeit ie, die 't zuukt ien kleedoazie of proal
Die is 't ien z'en harssens al wonder schroal.
Signets en harlozie, hie zou ze niet droagen,
Moar... voaders verstarf! en... 't zou moeder mishoagen!

Joa, dat ie den chais kocht, den duurste, da's wis,
Moar 't sprêkwoord zeit dat duurkoop goejkoop is ;
En - 't peerdstuug dat het ie met koper beklonken,
Veur sterkte en sekuurheid, moar niet um te pronken.

Boeh! Wat pronk hiet doar het ie 'en hêkel oan,
't Is meer as kleingeistig um swiet te sloan.
Moar — dat hie neimodiesch 'en veurhuus liet zetten:
Lêven en loaten lêven — mo'j óok op letten.

Harbarg lopen! nee, Janboer houdt er niet van,
't Is koarten, drinken, 't verstand ien de kan.

Hie zou d'r nooit heergoan, was 't niet ien 't vertrouwen
Dat éen verstandig woord, veul tegen kan houwen.

En dan ien die kroeg! ielk zwetst op eigen vee
Asof dát 'et best was. Jan duut niet mee,
Moar zal um 't gesnoef en die duuvelsche kuren,
Zien schoapen is noar de tentoonstelling sturen

Die meint dat ie op 't medalje -as erste pries -
Hooveerdig of gruts wier, is van de wies.
Hie loat 'm moar kieken - nou 't snoeven most zwiegen
Dat 'n ander deur hum den prikkel zou kriegen.

Siends 't veurhuus kloar is, hieng 't medalje over 't raam
Ien 'en liest, op 't lofschrift met Janboers noam.
En, schoon ie van de uutstalling nooit het gehouwen:
Ge mot al wat daen went ... die vrouwen, die vrouwen!

Niewoar? Janboer die lêft moar veur anderman!
Êvel, 't zekske ien de kark weet doar niks van,
Went as 't hum wakker klingelt bij 't liefdeprêken,
Dan vuult ie 'en lêge hand in z'n binnenst stêken.

Moar Janboer begriep ook ien goed verband,
Dat de luiheid te voejen is onverstand;
En, dat 'en Kristenmins die zoalig wil starven,
'Et geld dat ie spoarde den noaste loat arven.

Welbegrepen, hiew Janboer, zooveul ie kos ,
Bij al z'n doen, 'en achterdeurke los;
En 't zeggen is dat ie lêft ien 't stil verhoppen:

Dat de hemel ook zet van die deurkes open.

www.jacobcremer.nl

8 juni 2025.